SÖDERHAMNS FÅGELKLUBB

SILVERTÄRNAN

Höst 2020

Söderhamns Fågelklubb (SFK)

Syfte

SFKs syfte är att främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan och dess miljö, att verka för att hos allmänheten väcka och underhålla intresset för fåglar och fågelmiljöer, samt att skapa förutsättningar för medlemmarna att aktivt utöva sitt fågelintresse.

Bli medlem

Medlemskap i SFK erhålls genom att sätta in 150 kr på vårt pg 879140-2. För varje ytterligare familjemedlem betalas 10 kr. Glöm inte att ange Ditt namn och Din adress, samt namn på eventuella familjemedlemmar.

Styrelse

Ordförande:	Magnus Ahlgren	073-020 99 31
Vice ordf.	Bengt Göthe	070-533 70 98
Sekreterare:	Angus Thomson	070-296 80 37
Kassör:	Stefan Persson	070-342 64 63
Ledamot:	Robert Lindberg	070-566 34 77
Ledamot	Christer Lindberg	070-554 05 13
Ledamot:	Gunnar Andersson	070-651 40 17
Suppleant:	Eva Lundh	070-798 05 28
Suppleant:	Gunnel Edenström	070-298 67 73
Suppleant:	Lilian Sörberg	076-786 02 52

Hemsida

www.silvertarna.se
Webmaster: Angus Thomson

Programansvarig

Bengt Göthe

Redaktion för Silvertärnan

Magnus Ahlgren, Stefan Persson, Bengt Göthe, Robert Lindberg

Klubblokal

Godtemplaregården, IOGT-NTO, Åsgatan 9, Söderhamn

Foto framsida: Slaguggla, Angus Thomsson
Foto baksida: Tornfalk, Angus Thomsson

Ordförande har ordet

2020, året som inte blev som vi förväntat oss. Trots att vi i Sverige har tillämpat relativt lindriga restriktioner byggda på frivillighet och eget ansvarstagande, har nog de allra flesta av oss upplevt ett första halvår med åtskilliga begränsningar när det gäller socialt umgänge, resande och vardagsaktiviteter, som att åka och handla. Som ni vet så har vi i Söderhamns Fågelklubb med ett fåtal undantag genomfört våra planerade programpunkter. Styrelsen har bara haft ett styrelsemöte på Godtemplargården och så ställde vi in Fågelholkskampen. I övrigt har vi fortsatt att skåda fåglar… på den förutsättningen att vi hållit avstånd, inte tittat i varandras kikare etc.

Det finns dock en punkt som vi behövt avstå från och det är att försöka förnya klubben genom att värva fler och yngre medlemmar. På årsmötet fick styrelsen i uppdrag att vända sig till skolor och studieförbund för att erbjuda insatser på friluftsdagar och liknande. Styrelsen fick också i uppdrag att fundera över om vi skulle kunna väcka intresse för hemsidan via sociala media. Med tanke på att vi bedömt det som svårt att ta hand om nya medlemmar i nuläget så har den punkten skjutits på framtiden. Förhoppningsvis kan vi börja arbeta med detta i höst så att vi kan vara mer aktiva utåt under våren 2021. Allt förstås med insikten om att vi kommer att fortsätta följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer för att minska smittspridningen av Covid-19.

Oavsett nya medlemmar eller ej så skulle gärna se flera av alla er som får den här tidningen på våra möten och exkursioner. Varför inte ladda över dina fågelbilder på en USB-sticka och komma på någon av våra bildvisningskvällar i höst? Om du har frågor om artbestämning eller liknande så brukar det finnas andra medlemmar som kan hjälpa till. Lika roligt vore det att få träffa fler av er på rovfågelsexkursionen vid Ålsjöstugan, eller när vi åker till skogs för att ringmärka ugglor. Som ni ser längre fram i tidningen så planerar vi för att hålla aktiviteter både utomhus och inomhus. Lokalen är så pass stor så att även våra bildvisningar ska kunna genomföras. OBS att ev. förändringar i programmet med hänsyn till Covid-19 kommer att annonseras på hemsidan.

Avslutningsvis något helt annat! Det verkar ha varit ett rikt gnagarår. Antalet lyckade häckningar för slaguggla i kommunen var fler än någonsin, även för kattugglorna gick det bra. Tyvärr gick det inte lika bra för andra ugglearter; exempelvis känner vi inte till en enda lyckad häckning av hornuggla i hela Hälsingland! Ut i markerna, skåda, lyssna och rapportera gärna dina observationer på Artportalen.se.

Väl mött i skådarmarkerna!

Magnus Ahlgren, ordförande

Bostadsbrist - spika en holk i vinter

Modernt skogsbruk har sedan länge satt bostadsmarknaden ur spel för många av skogens fåglar. En av de arter som drabbats hårt är slagugglan som har svårt att hitta naturliga bostäder i form av högstubbar, så kallade skorstenar. SFK har ett antal holkar uppsatta runt om i kommunen där tacksamma hyresgäster föder upp sina små skogstroll. På nästa uppslag finner du en liten fotokavalkad från märkning av slagugglеungar.

I samband med att panelen byttes på undertecknads garage under sommaren så togs rivningsvirket till vara och omvandlades till holkar. Nedan hittar du en skiss som visar en holkmodel som ska passa för både slaguggla och tornfalk. Måtten är naturligtvis beroende av dimensionerna på det virke som används.

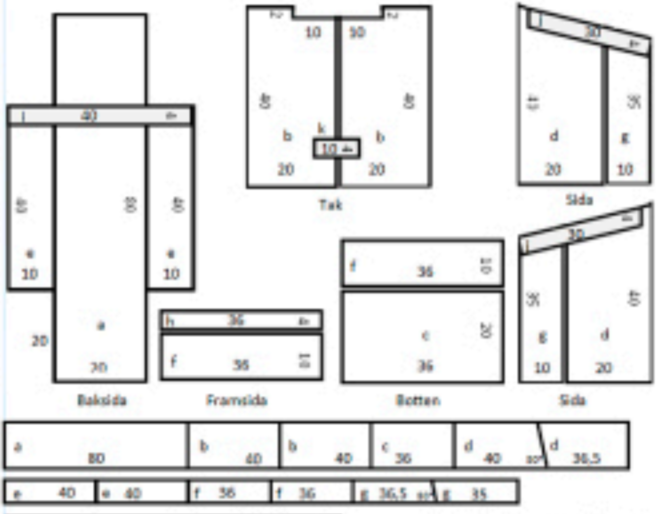

Virkesåtgång och kostnad

21x195 ca 2,8 m. ca 65 kr

21x95 ca 2,3 m. ca 25 kr

21x45 ca 1,5 m. ca 10 kr

Summa 100 kr + spik och takpapp

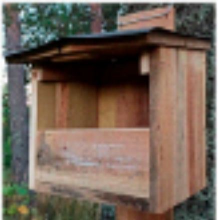

Text och bild: Robert Lindberg

Märkning av slaguggla

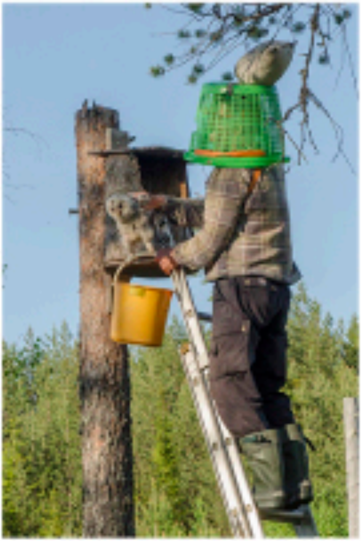

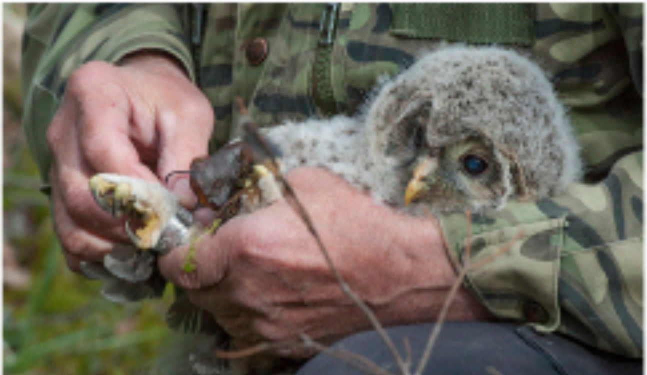

Märkning av slaguggla. Foto: Angus Thomson

Ålsjöområdet

Söderhamns kommun har under hösten 2019 och nu under sommaren arbetat med att lyfta och rikta upp spången vid Ålsjön med hjälp från SFK. Arbetet blir förhoppningsvis klart nu i höst. Kommunen har även uppfört ett stort vindskydd med tak och bullerskydd nära E4 parkering vilket kommer att bli ett stort lyft för fågelskådandet. Vi fick tidigare även hjälp av kommunen att få en fungerande parkeringsplats vid Britas backe. Ett stort tack till kommunen!

Foto: Stefan Persson

Vid besök i området är det bra att känna till att passagen under E4 mot Ålsjöstugan för närvarande är avstängd. Delar av vägbanken riskerar att rasa ned över flytbryggan som går i tunneln under E4. Ärendet är anmält till trafikverket.

För att ta sig till Ålsjöstugan går det att gå genom tunneln vid E4 parkeringen och gå stigen väster om E4 som röjts fram under sommaren.

Under hösten planerar länsstyrelsen att rusta upp utsidan av fågeltornet. Det är nu närmare 60 år sedan tornet byggdes och det är dags för ny färg mm. Med tanke på tornets ålder så har det åldrats väl. Tanken är att en målerifirma ska skrapa och måla tornet utvändigt. Ett tufft projekt med tanke på tornets läge och höjd.

Förhoppningsvis står Ålsjöområdet rustat och fräscht till våren när fåglarna återkommer.

Anslagstavlan

Fågelmatning!

Från mitten av oktober matar vi fåglar vid klubbens utfodringsautomater vid Granskär.
Ser du något spännande vid någon fågelmatning som du inte riktigt vad det är så tveka inte att höra av dig. Ta gärna ett foto om du har möjlighet så brukar det bli enklare att rada ut vad du sett.

Missa inte julsmörgås och bildvisning söndag andra advent

Fågeltornskampen

Årets kamp vid Ålsjötornet blev som mycket annat inställt på grund av covid- 19. För att inte helt bryta traditionerna bemannades tornet av två skådare som under dagen lyckades skrapa hop 93 arter. Det mest anmärkningsvärda var en råka. I vanlig ordning saknades många förhållandevis vanliga arter som tex sothöna i artlistan.

När kommer vårfåglarna?

På hemsidan finns en blankett att hämta där du kan kryssa i när du ser dina första vårfåglar.
Du kan även se när fåglarna kommit tidigare år.
Materialet hittar du under menyvalet "Om fåglar".
Du kan även rapportera dina arter på artportalen.
www.artportalen.se

SFK Birdrace 2021

Anmäl ett lag och gör en rivstart på fågelåret!

Anmälan till Stefan Persson

Korsordet

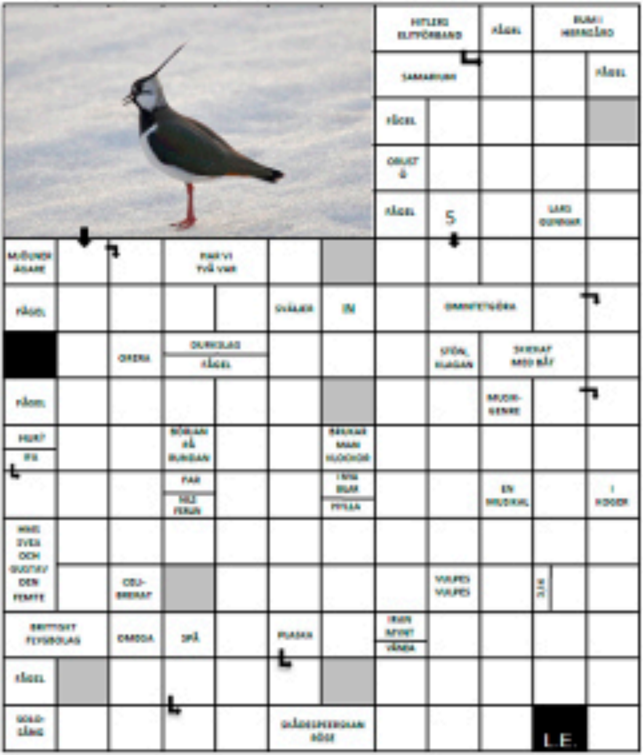

Bokstäverna i de grå rutorna bildar ett fågelnamn.
Korsordskonstruktör: Leif Engkvist

Skicka in fågelnamnet som du får fram i de grå rutorna till: Bengt Göthe, Kaptensgatan 11A, 826 37 Söderhamn. Alt. Med epost till: bengt.gothe@telia.com . Svar senast den 28/11. Glöm inte att skriva namn, adress och telefonnummer. Dragning och prisutdelning sker söndagen 6/12 i samband med avslutning och julsmörgås. Vinnarna publiceras i nästa nummer.

Höstprogram 2019

Bästa medlem!

Här följer som vanligt klubbens höstprogram med aktiviteter av olika slag. Notera att programmet också innehåller några aktiviteter på det nya året, detta eftersom nästa nummer av Silvertärnan inte kommer ut förrän en bit in i februari.

Tillsvidare planerar vi att hålla våra aktiviteter som vanligt, både utflykter, arbetsdagar vid Ålsjötornet och bildvisningar. Med hänsyn till Coronaviruset kommer vi att följa eventuella förändringar i Folkhälsomyndighetens rekommendationer och anpassa programmet därefter. Ev. ändringar kommer att annonseras på hemsidan. OBS således att det är bra att stämma av på hemsidan innan du ger dig iväg till en exkursion eller annan aktivitet.

Alla är välkomna på våra exkursioner och andra aktiviteter.
Ta gärna med vänner och bekanta.

OBS!
Ev. ändringar och tillägg i programmet
uppdateras via vår hemsida
www.silvertarna.se

Bra att veta:

Vid alla exkursioner anger vi en samlingsplats. Där samlas vi för samåkning om vi ska till någon annan plats.

Varma kläder och fika är alltid bra att ha med. Vi står ofta stilla och det kan vissa årstider bli ganska kallt. Då är det skönt att värma sig med lite fika och en varm tröja. Fågelbok och kikare är bra att ha med sig. Oftast har någon i gruppen med sig tubkikare så det går att artbestämma fåglar på längre avstånd. Man behöver inte vara expert för att följa med. Vi hjälps åt att besvara frågor, och kom ihåg - det finns inga dumma frågor. Vissa exkursioner är lite mer ansträngande med t.ex. en längre promenad, och då har vi försökt ange det i programmet. Har du frågor inför en exkursion går det alltid bra att kontakta exkursionsledaren.

När vi är inomhus träffas vi på vår klubblokal Godtemplargården IOGT-NTO om inte annat anges. Godtemplargården ligger på Åsgatan 9, Söderhamn vid Staffangymnasiet.

Exkursionerna sker i samarbete med Studiefrämjandet i Söderhamn.

12/9 lördag

ROVFÅGLAR VID ÅLSJÖÄNGARNA

Vid denna tid passerar tättingar och rovfåglar på väg söderut. Samling vid Ålsjöparkeringen kl. 10:00. Vi håller till i tornet vid Ålsöstugan.
För info ring Lars Henningsson 070-699 89 31

15/9 tisdag

RINGMÄRKNING Ugglor vid Kungsgårdsjörna

Följ med och se om någon av våra mindre uggelarter fastnar i näten.
Vi håller vi till vid före detta radarstationen efter kungsgårdsjövägen.
Medtag egen förtäring.
För info ring Stefan Persson tel. 070-342 64 63.

19/9 söndag

ARBETSDAG ÅLSJÖTORNET

Vi träffas vid tornet för att slå ängen och snygga till runt tornet innan vintern.
För info ring Lars Henningsson 070-699 89 31

3/10 lördag

WORLD BIRDWATCH DAY Rovfågel vid Ålsjön

Den 3-4 oktober skådar hela världen fåglar för att visa på fåglarnas mångfald och behov av skydd över gränserna. För vår del satsar vi på att se vad Ålsöområdet har att erbjuda. Vid denna tid passerar tättingar och rovfåglar på väg söderut.
Samling vid Ålsjöparkeringen kl. 09:00.
För info ring Magnus Ahlgren 073-020 99 31

3/11 tisdag

BILDVISNING Medlemmarnas bilder

Ta gärna med egna bilder på USB-minne. Fika finns till självkostnadspris. Vi träffas på Godtemplaregården IOGT/NTO Åsgatan 9, Söderhamn kl. 19:00 **För info ring Bengt Göthe 070-533 70 98**

ls.

24/11 tisdag

BILDVISNING Medlemmarnas bilder

Ta gärna med egna bilder på USB-minne. Fika finns till självkostnadspris. Vi träffas på Godtemplaregården IOGT/NTO Åsgatan 9, Söderhamn kl. 19:00
För info ring Gunnar Andersson 070-651 40 17

Tornfalk Foto: Angus Thomson

forts.

6/12 söndag

JULSMÖRGÅS

Vi avslutar året med vår traditionsenliga julsmörgås. Förutom förtäring blir det lotteri och bildvisning. Vi träffas på Godtemplargården/IOGT-NTO, Åsgatan 9, Söderhamn kl. 17:00.

För info ring Gunnel Edenström 070-298 67 73

23/1 lördag

SFK BIRDRACE

Passa på att värma upp året med att delta i denna inte fullt så prestigefyllda tävling. Lag om 2-4 personer tävlar om att se så många arter som möjligt under dagen. Vi avsluter med en gemensam artgenomgång och förtäring efter en lång dag. Mer information finns att läsa på hemsidan.

Anmälan av lag till Stefan Persson 070-342 64 63

9/2 tisdag

BILDVISNING Medlemmarnas bilder

Ta gärna med egna bilder på USB-minne. Fika finns till självkostnadspris. Vi träffas på Godtemplargården/IOGT-NTO, Åsgatan 9, Söderhamn kl. 19:00.

För info ring Magnus Ahlgren 073-020 99 31

Slaguggla Foto: Angus Thomson

Fynd och återfynd av ringmärkta fåglar.

SFK bedriver ringmärkning av småfåglar vid Granskär och Prästgrundet under höstarna. Vi är nu inne på vårt 20:de år med ringmärkningen och vi har hittills märkt 15000 fåglar. Då vi märker i stort sett likadant varje år så kan man se på antalet ungfåglar av olika arter och då koppla häckningsframgångar mellan olika år. Vi får en del återfynd från olika länder men för små fåglar ligger den endast på några promille. Döm om vår förvåning när vi fick hela 5 återfynd från de 55 rörsångare märkta 2018 vilket utgör 9 % . Ett helt unikt rekord! Två av de ringmärkta rörsångarna hade dessutom ringnumren i följd och blev märkta samtidigt.

Rörsångare Foto: Stefan Persson

Nu i slutet av juli och första veckan i augusti har vi kontrollerat 3 sävsparvar som återkommit till Granskär efter 1 och 2 år. Även en gammal sävsparv märkt vid San Sebastian, Spanien kontrollerades den 28/7. Exakt plats och datum har vi ännu inte fått besked om. Läs mer om ringmärkningen och återfynden på vår hemsida silvertarna.se under fliken om fåglar. Som alltid skall man rapportera in till https://www.nrm.se/ om man hittar en ringmärkt fågel.
Stora fåglar kan även märkas med färgringar viket gör att man kan läsa av numret med kikare. Oftast är det olika projekt som använder färgringar. Vi ser ofta halsmärkta grågäss vika är märkta vid Lillfjärden i Hudiksvall. Trutar märks ofta med färgringar och de ringnummer man kan läsa av med tubkikare. De gula ringarna kommer ofta från Finland och de svarta från Norge. En avläst gråtrut med svart ring J2820 så var färgringen påsatt i Oslo 2010-12-05 som 2K men den var redan ringmärkt vid Våtnäs utanför Enånger 2009-06-23 då som unge. Truten är avläst i stort sett alla år i Oslo-området men den senaste avläsningen kom nu 2020-06-26 på avfallsanläggningen i Bollnäs. Den följer ett tydligt mönster att våra gråtrutar ofta övervintrar i Norge.

Alla kan vara lika graciösa..

Få sen nu..

Hur var det man gjorde?

Enkelbeckasiner? Foto: Angus Thomson

Vinnande bild i höstens Muntergökstävling

En uppföljning från tidigare nummer och ett upprop att hitta en muntergök… En inofficiell fototävling! Foto på årets muntergök efterfrågas till vårnumret.

/Red.

(Den undre bilden visar en ack så graciös grå flugsnappare som flyger upp och ned under fångst av flygmyror.)

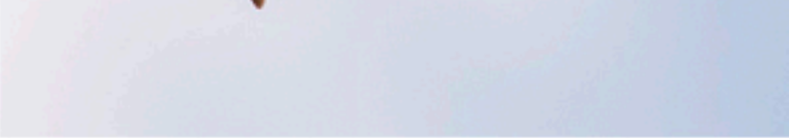www.silvertarna.se